

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA,
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdafisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:
TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1928. évi április hó 1.-én, virágvasárnap, d. e. fél 11 órakor Kolozsvárt, az egyesület Attila-u. 10. sz. alatti székházában rendes évi közgyűlést tart, amelyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom
Kolozsvár, 1928 március hó 12.-én

Br. Jósika Gábor sk.
egyleti elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgató-választmány jelentése az egylet 1927. évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1928. évi költség-előirányzat megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya Kolozsvárt, 1928. évi április hó 1. napján d. e. 10 órakor az egyesület Attila-utca 10. sz. alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelettel tagjait meghívja
Kolozsvárt, 1928. március 12.-én

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés előkészítése.
2. Ülés napjáig érkezett tárgyak.
3. Esetleges indítványok.

Traktor és fogatos ekebemutató.

Az E. G. E. Növénytermelési Szakosztálya f. év április hó 1.-én, virágvasárnap, az E. G. E. közgyűlésének napján, reggel 8-tól d. u. 6 óráig Kolozsváron, a szászfenesi országút mellett, a gazd. akad. külső majorján tul, *traktor és fogatos ekebemutatót rendez*, amelyre az érdekelt gazdaközönséget ezton is meghívja.

A bemutatóra ezideig a következő bejelentések érkeztek:

„Industria“ Kereskedelmi és Ipari R. T. (Temesvár, Uri-u. 3.) két traktort jelentett be.

1. *Hanomag W. D. 28—32* lóerős traktor Messey Harris- és Eberhardt-gyártmányú tárcsás boronával.

2. A *Case* amerikai nyersolaj traktor ugyancsak a fenti szerelvényvel.

Perry Porutiu, Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 2. Uj típusú Fordson traktor.

Blaga Emil, Kolozsvár, Hunyadi-tér. Két traktort jelentett be:

1. *Wallis, 20—30 Hp.* traktor.

2. *Vanzarea Produselor Fiat Bucuresti, Fiat 30 Hp.* traktor.

A fogatos eke bemutatóra három bejelentés érkezett:

Simonffy-gépgyár, Kolozsvár. Különböző nagyságu ágy- és váltó-ekék.

Babós és Társa Kolozsvár. Ulmi ekék.

Bárczel és Társa Kolozsvár, ágy- és váltó-ekék, lókapák.

Kolozsvár, 1928. márc. 12.-én,
Az E. G. E. Növénytermelési Szakosztályának Elnöksége.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának az egylet 1928. évi április hó 1.-én tartandó rendes közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1927. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a Tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató-választmányunk a felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:

Kolozsvárt, 1928 március hó 14.

Szász István sk.
egyleti alelnök.

Török Bálint sk.
egyleti titkár.

Dr. Péter Béla sk.
ig. vál. tag.

Gr. Toldalaghy László sk.
ig. vál. tag.

Dr. Darkó Ákos sk.
ig. vál. tag.

Dr. Abrudbányay Ede sk.
ig. vál. tag.

Általános rész.

Az utóbbi időkben minden esztendő újabb terheket jelentett a gazdára, az 1927. évben ezek a terhek azonban már katasztrófális jelleget öltöttek. Emelkedtek az adók, növekedett a pénzihiány, fokozódott mértékben domborodott ki a mezőgazdaságellenes vámpolitika hatása. Ezzel szemben a termény- és állatárak változatlanul alacsonyak maradtak.

Az időjárás szeszélyessége már a tavasz elején nagy károkat okozott Erdélyszerte. A májusi fagyosszentek idején a hőmérő 6°-ra szállott alá és a hideg leperzselt erdőt, mezőt egyaránt. A később beálló hosszantartó szárazságban úgy a kalászos, mint a kapásnövények sokat szenvedtek. Ez úgy mennyiségileg, mint minőségileg érezhetővé vált a terméseredményekben. Az évi hőmérsékleti és csapadékmegoszlási viszonyokat a botfalusi meteorológiai állomás jelentései alapján összeállított alábbi kimutatásban ismertetjük:

Hó	Légnymás		Hőmérséklet (C)		Csapadék m/m		Csepdek napok száma
	max.	min.	max.	közép.	havi össz.	napj. max.	
Január	728.2	707.1	-21.5°	-	26.2	7.0	8
Február	726.8	706.1	-27.1°	+	17.6	4.9	10
Március	727.7	706.2	-21.5°	+	33.6	14.3	7
Április	723.3	705.5	-27.7°	+	25.4	4.6	14
Május	724.9	709.1	-27.5°	+	25.4	8.1	16
Június	723.8	712.0	-32.5°	+	68.7	15.8	13
Július	721.7	706.7	-35.1°	+	118.7	41.7	15
Augusztus	721.8	708.2	-30.4°	+	185.5	39.5	13
Szeptember	723.3	711.7	-33.0°	+	36.3	12.5	13
Október	727.7	700.3	-26.6°	+	57.6	6.7	10
November	728.9	703.7	-23.0°	+	24.1	6.7	10
December	735.5	702.3	-8.0°	-	32.2	11.6	7

Terméseredmények.

Az 1927. évben bevett terület és terméseredmények felől a hivatalos statisztikai adatok ezideig nem jelentek meg, ezért az 1926. évi hiv. adatokat közöljük alább tájékoztatásul:

Erdély	Bevetett terület		Termelés		Mázsa
	Hektár	Összesen	Hektár	Összesen	
Románia	12,276,307	12,276,307	10.7	11,590,287	11,590,287
Zab	3,935,768	3,161,245	11.2	280,766	28,166,730
Őszi buza	280,766	9,283,544	10.6	870,897	2,010,883
Tavaszi buza	870,897	661,924	10.2	64,490	60,834,364
Kukorica	64,490	13,081,106	19.7	849,832	1,143,410
Őszi árpa	849,832	574,016	11.4	49,988	15,709,059
Tavaszi árpa	49,988	116,163	11.3	102,416	2,629,362
Őszi rozs	102,416	937,209	11.1	84,422	529,374
Tavaszi rozs	84,422	111,443	9.8	11,282	3,965,844
Lucerna, széna	11,282	2,069,489	40.8	50,634	42,085
Lucernamag	50,634	31,294	0.6	60,634	3,779,326
Lóhere széna	60,634	2,151,549	31.1	69,068	46,864
Lóhere mag	69,068	15,714	0.2	69,068	3,506,155
Takarmányrépa	15,714	1,924,074	152.4	12,620	17,738,541
Takarmányrépa közölt	12,620	5,972,486	81.4	73,305	1,615,778
Burgonya	73,305	561,495	18.6	30,083	12,848,253
Burgonya kukorica között	30,083	2,290,748	187.7	12,205	182,872
Cukorrépa	12,205	4,610	6.4	12,205	30,398
Dohány	4,610	29,708	29.708	4,610	

A gazdasági munkálatok normális menetét nem zavarták különösebb körülmények. Ugy a tavaszi, mint az őszi szántások, eltekintve a szárazság gátló hatásától, normális mederben folytak.

A rétek, legelők, mesterséges takarmányfélék egész éven át sinylették a száraz időjárást. A legelők kiszűtek. A július és augusztus havi esőzések javították némileg a helyzetet. A szénatermés mennyiségileg gyenge, közepesen jóval alól volt. A minőség kielégítő. Heremagtermés 40—60 kg. volt holdanként. A takarmányhiány közepette igen jó szolgálatot tehetett volna a cukorrépaszeleten kívül a melász használata, a kormány azonban eltiltotta a gyáraknak a melász takarmányozási célokra való kiszolgáltatását. Így egész Románia melász termelését szeszipari célokra adták el a cukorgyárak. A takarmánynövények termelése és forgalomba hozataláról szóló 1926. évben életbe léptetett törvény a gyakorlati életben nem került alkalmazásra.

A székely vármegyékben most kezd elviselhetetlenné válni a földreform legelőügyi politikája. Az erdő kitermelések befejeztével kenyér nélkül maradt székely fuvarozó kisgazdák a zord klíma miatt növénytermeléssel nem foglalkozhatván, az intenzív állattenyésztéshez kellene, hogy visszatér-

jenek. Legelőiket azonban a kisajátítások rendjén elvették. Azokat a *messze eső román lakta községeknek adták* és ma erdő és legelő nélkül állanak a *székely kispaszádok*. A terméketlen hegyek között és a legsúlyosabb gazdasági válságban kivezető ut hiján kénytelenek otthagyni a falut és a városokba özönlenni.

A munkaügyi minisztérium kimutatásából kiténik, hogy 1926-ban 17671 személy vándorolt ki, illetőleg ennyien kértek kivándorlási utlevelet. A kivándorlók túlnyomó része az újonnan csatolt területekről rekrutálódik. Így Beszarábiából 9936, Erdélyből és a Bánságból 4977, Bukovinából 1840, a Regátból azonban csupán 918 személy vándorolt ki. Nemzetiség szerint a kivándorlók közül 17075 a kisebbségi népekhez tartozik. A kisebbségek az összlakosság 28 százalékát teszik ki, a kivándorlók között azonban 96,7 százalékkal szerepelnek. A románság a statisztikában csupán 3,3 százalékot tesz ki.

A *szarvasmarhatenyésztést* százmilliósi kamatmentes kölcsönrel támogatja a kormány. Ennek hatása — sajnos — alig érezhető. Az apaállat beszerzést és nevelést a kormány a mezőgazdasági kamarák ügykörébe igyekszik terelni oly formán, hogy a kamarák az import mellett vármegyéenként bikanevelő gazdaságokat is szerveznek, amelyek számára összevásárolják a környékbeli tenyésztők alkalmasságát vélt bikaborjait és azokat megfelelő korban önköltségi áron kiosztják. Ilyen körülmények között az apaállattenyésztés a magán gazdaságok nemes versenyének szelektáló hatását nélkülözi. Az apaállatnevelés rentabilitása így a magán gazdák számára rendre megszűnik.

A belföldi tenyésztés a nyugati fajtáknak kedvez, a podoliainak keresztelt magyar fajtákkal szemben, úgy a hegy, mint a síkvidéken.

A *lótenyésztés* terén a tenyészménekről való gondoskodás iránti jóakarattal megvan. Attól azonban nagyon messze állunk, hogy az egyes vidékeknek megfelelő apaállatokat tudna az állam rendelkezésre bocsájtani. Így a köztenyésztésben levő lóállomány minőségileg mondhatni változatlan. A méneseiket és jobb tenyészkancaikat háború esetén nem védi a katonai célokra való igénybevétel szemben a törvény. A lótenyésztés felkarolását célzó törvényes intézkedések alapján 1927-ben egy pár magán tenyésztő 40—100.000 leig menő készpénz támogatást élvezett, anélkül azonban, hogy a többi arra érdemes és képesítéssel bíró tenyésztő és ménestulajdonos számára megfelelő legelő területek használták volna ki az elvett és állami rezervaként sok helyen kihasználatlanul heverő legelő területekből. A hadgyakorlatok alkalmával a gazdák lovaikat rekvirálták. Tekintettel arra, hogy a gazdaközön-ségtől az őszi betakarítások alkalmával vették el a célra a lovakat hámostól, szekerektől stb. együtt, a gazdaközön-ség nem szívesen tett eleget az elővezetési parancsnak és ahelyett, hogy az ellent-szegülőkkel a törvény szigorával járt volna el a közigazgatási hatóság, éjjel lepték meg, verték fel a gazdákat és vitték el a lovaikat, avagy utközben, vagy a városban terüvel, vagy személyfuvarozás közben fogták ki és szedték össze. Ez ellen a felhárító eljárás ellen az E. G. E. feliratilag tiltakozott.

A rekvirált lovak, szekerek stb. használati díját tartalmazó rendeletet a Monitorul Oficial 1927. évi 212. sz.-ban közölte, amely ismeretve volt az *Erdélyi Gazda* 1927. évi 41. számában is.

A *sartésstenyésztés* tekintetében azt mondhatni, hogy a mangalica és báznai sertésen kívül

más, nyugati fajta sertést tiszta vérben csak elvéve tenyészt egy pár magán gazdaság. Az állatexport megszűnése folytán az árak leestek, a tenyésztés ennek folytán főként a minőség tekintetében visszajelődött.

A *juhstenyésztés* a földreform nyomán bár visszajelődött, jelentőségéből azonban nem vesztett miután a végső határig fokozott közterhek és a magas termelési költségek és tőkehiány miatt számos gazdaság az extenzív gazdálkodás ezen ágát kényszerült felkarolni.

A *baromfitenyésztést* az országosan pusztító különféle baromfibeetegségek bénítják fejlődésében.

Az *állatállomány egészségi állapota* aránylag kielégítő volt, noha a megbízható védő és gyógyító szérumokat nélkülözötte a gazdaközön-ség és ezért azokat mondhatni csak a törvény kényszerítő hatása alatt, a köteles mértékig vette igénybe. Helyenkint pl. a lépfene embereket is tömegesen fertőzött. A sertésvész zárta területeken pusztított járványszerűleg. Szokatlanul nagy számban fordult elő a veszteség, mely szintén embereket is számos esetben fertőzött és a kezelés dacára sok halálos kimenetelű volt. A juhek között a mételegykor pusztított, amely ellen a Distolt használták kiterjedten.

Az *állatkereskedelem* főleg az export, mondhatni szünetelt egész éven át. Az állatvásárok annyira elnéptelenedtek, hogy a felhajtás a normális évek felhajtásának egy tizedére redukálódott. A mezőgazdasági érdekeket figyelmen kívül hagyó vámpolitikai intézkedések nemcsak a belföldi piacokat néptelennítették el, hanem elvesztette ezen idő alatt Románia külföldi piacait is. A bajok orvoslása érdekében az év végén elrendelte a kormány, hogy Kolozavárt, Balázstváron, Aradon, Nagyváradon, Szatmáron, Brassóban és Csernovitzban export állattartandók. Az exportvásárok szabályozatát az Erdélyi Gazda 1927. évi 47. sz. ismertette. Ezek azonban megfelelő előkészületek hiányában nem tudtak jelentőségre szert tenni. Az exportállatvásárokról kedvezményes fuvardíj mellett szállíthatók ki az állatok. Az erre vonatkozó rendeletet is ismertette az Erdélyi Gazda 1927. évi 50. számában. E körülmény a fenti városok közelében lakó gazdáknak kiváltságos helyzetet biztosít, a távolabb lakó gazdák nagy tömegeire azonban nincs tekintettel.

Románia állatlétszáma.

	Ló	Ökör	Bivaly	Juh
Erdély	421.206	1.565.313	139.601	3.475.351
Egész Románia	1.877.285	4.798.384	193.286	13.581.869
	Kecske	Sertés	Öszvér	Szamar
Erdély	229.586	1.171.216	760	3.087
Egész Románia	476.760	3.167.722	2.150	10.502

Állatárak.

Az 1927. évi állatárak felől az E. G. E. gazdasági tudósítótól beérkezett jelentésekből összeállított alábbi kimutatás nyújt tájékoztatást:

Fejőstehen darabonként . . .	8.000—12.000	Lei
Igásökör páronként	15 000—18.000	"
Növendékmarha darabonként	3.000—8.000	"
Sertés darabonként	1.000—2.000	"
Hízott sertés kilogramonként	28—42	"
Juh darabonként	300—450	"
Igás ló páronként	3.000—10 000	"
Kocsiba való ló páronként .	6.000—30.000	"

A *terményárak* felől az E. G. E. gazdasági tudósítói által beküldött jelentésekből összeállított kimutatás nyújt tájékoztatást:

Buza métermázánként 760—940, rozs 530—700, árpa 600—650, zab 420—500, tengeri 450—500, burgonya 120—600, széna 80—200 Lei.

A *föld haszonbérének*. Az 1927. évben Erdélyben e következő határok között mosogtak kat. holdanként. A számok a kényszer-, illetve szabadforgalmi évi haszonbérösszeget jelzik

	kényszerbérben	szabad forgalomban
Szántó	20—100 L.	400—1600L.
Kaszáló, rét	100—200 "	1000—1500 "
Legelő	30—60 "	400—1000 "

feles művelésben.

A *Földárak*. Az 1927. évben a következő határok között mozogtak Erdélyben kat. holdanként. A számok a kisajátítási-, illetve szabadforgalmi árakat jelzik Kisbirtoknál 50 holdig 300—2500 L. 5000—60000 L. Középbirtoknál 100 holdig 300—2500 L. 5000—50000 L. Nagyobb birtoknál 100 holdon felül 300—2500 L. 5000—40000 L.

A *hivatalos jelentés* szerint a kisajátítás országos átlag ár hektáronként 2650 L.

Az *egyeneseadók egységesítéséről* szóló 1923. évi alaptörvényt a törvényhozás 1927.-ben revízió alá vette. Ennek eregményeként a mezőgazdasági jövedelmekre az 1923. évben megállapított adó háromszorosát vetették ki az 1927. évre. A városi és falusi beépített ingatlanok után új kivetések eszközöltettek. A megadóztatható jövedelmet a kirovást eszközölő közegek igazságtalanul annyira felértékelték, hogy a kirovást az adozó polgárok 50—60% a megfeleltette. A törvény az 1927. év november havában ismét módosítást szenvedett, amelynek alapján az 1927. év november 15.-től december 5.-ig új összeírások eszközöltettek újabb 5 év tartamára való adókievítés céljából.

A *takarmánymagvak forgalombahozataláról* szóló törvény módosítása. A Monitorul Oficial november 6.-ik számában 3161 sz. a. jelent meg a takarmányneműek magvainak forgalmazásáról szóló törvény módosítása. E módosítás értelmében (25 szakasz) a lóhere és lucernamagot csakis ólomzárolt állapotban szabad az országból kivinni. A Románia által is ratifikált 1923. évi londoni nemzetközi egyezmény alapján, csakis ólomzárolt heremag exportálható. Az arankamentes heremag ólomzárólasát bármely belföldi állami vetőmagvizsgáló állomás vegezheti. A módosítás értelmében (26 szakasz) a rostaal is exportálható, ennek exportálására azonban csakis a bukaresti magvizsgáló állomás adhat engedélyt. Ez azt jelenti, hogy Bukarest már is szabad kezet nyert a nyers mag, sőt a rostaal exportálására is. Mivel az *erdélyi heremagot keresi a külföld* és Erdélyben főként a magyar gazdák foglalkoznak heremagtermeléssel, a magyar gazdaközön-séget, ez az intézkedés érzékenyen érintette, mert ennek nyomán az árak visszaestek a tavalyi 70 és az idei 50 leies árakkal szemben 25—39 L.-re.

A *földreform törvény* intézkedései alapján a földművelésügyi minisztérium január hóban elrendelte a kisajátított területek pontos összeírását abból a célból, hogy márciusban az igényjogosultak részére való bekebelezési munkálatok megkezdhetők legyenek.

A birtokbábelhelyezési központ körrendeletet adott ki, amelyben a kisajátított területekből szét-

MINERVA

Vezérképviseltek :

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvásárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviseltek : Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Állatbiztosítás! Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

Biztosító r.-t.

Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Főképviseletet :

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagyszeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselot :

Az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél, Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

osztott birtokok eladását szabályozza. A törvény előírja, hogy az ily földbirtokok csak a vételár teljes összegének kifizetésétől számított 5 év elteltével adhatók el. A törvény eme szakaszának azonban gyakran olyan értelmezést adtak, hogy az öt évi időtartam a birtokbábelvezéstől számítandó és ily értelmezéssel a hatóságok gyakran adtak ki a földek eladására feljogosító igazolványokat. A szóbanforgó körrendelet ezt az eljárást törvényellenesnek nyilvánítja.

A gazdatisztek bár a földreform törvény 99. §-a alapján 50 kat. holdig terjedő területre igényjogosultsággal bírnak, ezideig nem kaptak földet. Sőt újabb intézkedés szerint ha kapnak is, csak bérlet formájában kaphatják, de tulajdonjogilag nem (Bérleti szerződés feltételeit lásd az E. G. 1927. évi 20 számában.)

A **behozatali vámok** újabb megállapítását az 1927. év őszén tárgyalás alá vette a fővámbizottság. Ebből az alkalomból egy a részletekre kiterjedő vámpolitikai memorandummal fordult az E. G. E. a kormányhoz, mely élénken reá világít a mezőgazdasági sérelmekre.

Fordalmi és fényűzési adótörvény. A Monitorul Oficial 1927. évi április 30.-i számában új törvényt jelent meg 1152—927 sz. a. a forgalmi és fényűzési adóról, mely május 1.-én életbe is lépett. Az új törvény szerint a forgalmi adó fizetése aló mentesek a mezőgazdasági termények, termékek, valamint az állatok

A **mezőgazdasági kamarák ujjszervezése.** A vármegyéenként 1—6000000 lei költségvetéssel dolgozó mezőgazdasági kamarák ujjszervezését vette tervbe a kormány. A mezőgazdasági kamarák a mai összetételükben a legtöbb helyen eredményes munkát ezideig nem tudtak kifejtetni. A tervezet szerint az ország 11 kamarai kerületre osztatnék Bukarest, Brassó, Csernovitz, Kolozsvár, Constanca, Crajova, Jassi, Temesvár, Szatmár székhelyekkel. A szavazati jogot az összes mezőgazdákra kiterjeszti a tervezett a birtoknagyságra való tekintet nélkül. Az eddigi 1/2 %-os kamarai adót 1 %-ra emeli a javaslat. A tervezet szerint az állami kezelésben levő ingatlanok eddigi 2 %-os kamarai adója 10 %-ra emelendő. A javaslat még nem került tárgyalás alá.

A **mócsidék talajának feljavítása és letarolt ergőinek felújítása** tárgyában a kormány külön szervezetet állított be. Bár a Székelyföld hasonló területei ép úgy reászorulnának a feljavításra, a székely vidékre a rendelkezés nem vonatkozik.

Az E. G. E. egy éve.

Szomorú és csaknem kétségbeejtő helyzetbe került az erdélyi gazdaközönség az 1927. évben a súlyos adóterhek, nyomasztó pénzügyi viszonyok, a rossz értékesítési lehetőségek mellett az ármálmások, a sűrűn váltakozó és gazd. életünket alapjában felforgató rendelkezések, kormányintézkedések miatt. Ilyen körülmények között a gazdaközönség nem folytathat rendszeres, üzemterv szerinti, hanem csupán spekulatív, ötletszerű gazdálkodást. A sdekuláció olykor rosszul sikerül s ilyen esetben a magas kamatviszonyok között alig képes a gazda újból talpra állani.

A mezőgazdasági helyzet javítása érdekében az E. G. E. több ízben fordult a kormányhoz feliratilag. Így pld. a mezőgazdasági termények és termékek, valamint állatok értékesítési lehetőségének fundamentumát képező vámpolitika mg. ellenes szellemének megváltoztatása érdekében. Ez ügyben szerkesztett memorandumát az egyesület megküldötte az összes társaságoknak, valamint a mezőgazd. kamaráknak is pártolás céljából. Az akciónak csupán annyi eredménye volt, hogy a kormány figyelmét felhívtuk súlyos helyzetünkre, de igen csekély eredményeket sikerült szerezniünk.

Hasonlóképpen felírt az egyesület a mezőgazd termények és termékek vasuti fuvardíjának a termények értékéhez való arányosítása ügyében. Egyes termények fuvardíja mérsékeltetett és az állatszallítmányokra is sikerült némi kedvezményeket biztosítani.

Felírt továbbá az egyesület a méltányos adókirívások ügyében, az éjszakai és nyílt utcán történő lórekvirálások beszüntetése, a cukorgyári melász takarmányozási célokra való kiszolgáltatása, inséges kukorica kiosztása, Sack-ekéknek közvetlenül a gazdák részére vámentesen való behozatala stb. érdekében. Felirataink jelentékeny részére választ sem kaptunk.

A **szervezkedés terén** az egyesület az anyagi erőinek korlátozott volta miatt csak az előirányozott keretek között tudott mozogni. Így a Három-azékmegyei gazdasági egyesület ujjszervezése érdekében Sepsiszentgyörgyön, a Csikvármegyei gazdasági egyesület létrehozása érdekében Csikszere-dán tartott megyei jellegű szervezkedő gyűléseket. Ezenkívül számos községben rendezett és szervezett központi képviselőjének kiküldése mellett vagy anélkül gazdaköri alakuló gyűléseket. A szervezkedés iránt igen sok helyen kedvező a hangulat. Nagyobb eredmény elérhetőségének három akadálya van: az első az, hogy a hatóságok gyűlések megtartását nem engedélyezik, az engedély csak hosszas és költséges eljárás útján szerezhető meg. A második az, hogy a falvak vezetői nem érznek magukban elég erőt és önállóságot és elég biztos talajt az aktív gazdaköri működéshez. A harmadik egyesületünk szerény anyagi erői, amelyek miatt nem járathatja állandóan megbízottjaival azokat a falvakat, amelyekben a személyes látogatás, utbagazítás, bátorítás és buzdítás szüksége forog fenn. E hiányokon az egyesület vármegyei egyesületek útján és vándortanítók alkalmazása által igyekszik segíteni.

A **gazdakörök érdekében** alapszabályainkon a tavaly eszközölt módosításokat a törvényszék ezideig nem hagyta jóvá, a rövid időn belül való kedvező elintézés azonban kilátásba helyezte. Az 1928.-ik évben az egyesület folytatni fogja szervezkedési munkálatait, elsősorban Kolozs vármegyeiben, új életre keltvén az egyesület kolozsmegyei osztályát. Az egyesületi taglétszámot illetőleg 1927. évben fölvétetett az alapító tagok sorába: Bánffy Béla Kézdivásárhely és Rákosi Móric Kézdivásárhely.

200 leies tagok sorából alapító tagok sorába átlépett: Kratochwil Arthur Gyulafehérvár.

200 lei rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvétel: Gazdakör: Barcsaufalu, Csikszentgyörgy, Bihardiószeg, Bodos, Szalárd, Kökök, Barót, Magyargyeromorostor, Középlak, dr. Garda Kálmán Nagyenyed, ifj. br. Karg János Darlóc, dr. Mónuss Ernő Nagykároly, Somogyi Imre Végvár, Stern Herman Belényes, Tompa János Szászhermány, Zilahy Zoltán Marosvásárhely, Thaly Ödön Ócsanád, Biró Balázs Gredistea, dr. Cziko István Csikmindszent, Frisch József Kürtös, I. Erdélyi Kisállattenyésztő Egyesület Brassó, Olvasó-és Gazdakör Bihar, Hitelszövetkezet Bihar, Hangya Kerelószentpál, Keltz Simon Szigetfalu, Kovrig Sándor Nagyikland, Berkovits Jakab Marosludas, ifj. Freund Sámuel és Fia R.-T. Szatmár, gr. Zichy Dezső Pészak.

150 lei rendes tagdíj fizetési kötelezettséggel felvétel: Barna György Alsószuk, Csiszár Sándor Máramarosziget, Csomoss János Keresztes, Dely Andor Kolozsvár, Filep Árpád Magyarzsovát, Hegedüs Lajos Kolozsvár, Novák Ernő Ruszkabánya, Péter Károly Torja, Schönborn Péter Sofronya, Szóke Sándor Gyimesfelsőlók, Szalay Gyula Kolozsvár, Szóts Kálmán Kézdivásárhely, Szakál Béla Damianesti, Balogh Gyula Nyárad-

szentimre, Grünbaum Tibor Móricföld, Korodj Dénes Csikcsatószeg, Z. Keresztes Árpád Kolozsvár, Lette János Szamosfalva, Molnár László Csikszere, Biró Pál Papolc, Bakó Sándor Borsaufalu, Kleind Jakab Pankota, Wolf Antal Nagyósz.

Elhunytak 1927. év folyamán: Gr. Bethlen Ödön Kolozsvár, Balási József Érkörtvélyes, Galgóczy István Nikola, dr. Bornemissza Gyula Torda, Koncz Ármán Székelyudvarhely, Kovács Béla Kolozsvár, gr. Haller Jenő Küküllővár. Emlékük legyen áldott.

1927. évben a tagok sorából töröltetett: Gallus Viktor Gyula, Barra Gábor Keménytelke, Erdélyi róm. kath. püspökség Gyulafehérvár, Gazdakör Nagybodófalva, Hangy Szilágynagyfalu, Jajner Samu Magyarmacsás, ifj. Farkas Gyula Ludvég, Heinrich Károly Buziásfürdő, K. Biasini Sándor Kolozsvár, Hajdu Márton Magyarcsakoly, Hangya Margitka, özv. Klobusitzky Jánosné Szigetfalu, Gazdakör Tusnád, Gerbert Kálmán Zabolafürésztelep, br. Vay László Nagyteremi, Halter Ottó Sepsikörspatak, Gulácsi János Dicsőszetmárton.

Vagyis számokban kifejezve az 1927. évben felvétetett az alapító tagok sorába 2, a rendes tagok sorába 52 új tag. A rendes tagok sorából 1 átlépett az alapító tagok sorába. Elhunyt 7 és töröltetett 19 tag. Így az egyesület taglétszáma 1927 december 31.-én összesen 919.

A **Növénytermelési Szakosztály** az 1927. évben mintegy 10 gazdaságban kukorica fajta termelési kísérletet vezetett, amelyek eredményét a f. év tavaszán rendezett I. Erdélyrészi Nemesített kukorica és burgonyakiállításán bemutatta. Eredményes műtrágyázási kísérleteket folytatott 21 mm. mézsnitrogénnel, 5 mm. puji természetes foszforsavas földdel (barlangi guanó) és „Azoform”-mal. Kísérleteket végezett továbbá a szakosztály különböző növényvédelmi szerekkel, amely kísérleteknek az eredményét az Erdélyi Gazdában és előadásain ismertette. Előkészítette az 1928. évi I. Erdélyrészi Nemesített Kukorica és Burgonya vetőmag kiállítást. Ezenkívül számos esetben nyújtott felvilágosítást díjtalanul növénytermelési kérdésekben a hozzá fordulóknak. A szakosztály több ülésén tárgyalta a heremagértékesítés ügyét, sajnos azonban ezidőszert még nem lehet összehozni az ehhez szükséges tőkét.

A Növénytermelési Szakosztály kebeléből egy újabb hajtás indult sarjadzásnak az 1927. évben. A dohánytermelő gazdaközönség részéről vett számos panasz következtében ugyanis a szakosztály egy külön **dohánytermelési szakosztály** felállítását készítette elő, amely a f. évben megalakult és meg is kezdte működését.

Az **Állattenyésztési és Értékesítő Szakosztály** a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetségének támogatása mellett mozgalmat indított apa-állat beszerző- és nevelő-szövetkezetek létesítése céljából készített egy állatbiztosító szövetkezeti alapszabálytervezetet a kölcsönösség elve alapján a Minerva biztosító R.-T.-al egyetértőleg. A szakosztály számos esetben közvetítette az apa-állatok beszerzését. Szaktanácsokat nyújtott ezenkívül állattenyésztési, egészségügyi, legelőügyi stb. kérdésekben.

A **Cukorrépa-termelési Szakosztály** az 1927. évben is állandó figyelemmel kísérte a cukorrépa termelés ügyét. Miután Románia a cukortermelés terén a kivélti államok sorába lépett és az export-cukor kedvezőtlen értékesítési viszonyai miatt a cukor, illetve répa ára csökkentek, a szakosztály igyekezett odahatni, hogy a répa vetésterületek is megfelelő arányban csökkentessenek. E célt azonban elérni nem tudtuk és nehéz elérni a f. évben is, mert a répa a mai súlyos gazdasági viszonyok között is még mindig egyike a legtöbb

Gyümölcsfák

kártevőinek elpusztítására
permetezzünk mindjárt
rügyfakadás előtt

Avenarius-féle

DENDRINNEL

s biztosítjuk az eredményt
használatával.

Kérjen ismertetőket:
MOSKOVITS IPARTELEPEK R.-T.
vegyészeti gyára
Oradea, Calea Victoriei 62.

Bevétel. **Az E. G. E. 1927. évi pénztárforgalmi kimutatása és 1928. évi költség-előirányzata.** Kiadás.

Főkönyvi lapsz. III.		L		b		1928. előirányzat	Főkönyvi lapsz. III.		L		b		1928. előirányzat	
134	a	Tagdíj számlán:						a	Egyleti ingatlan számlán:					
5		87547	—			80.000	106	1. Adók, fenntartás						
		5400	—	92947	—		121	E. G. E. alkalmazottai:						
	b	Egyleti ingatlan számlán:						b	2. Fizetések					
106					24880	42.000	136	3. Tiszteletdíjak						
136	c	Irodák számlán						c	Irodák számlán:					
130	d	Erdélyi Gazda és melléklet számlán:						d	4. Fűtés					
		77610	80			80.000		5. Világítás						
		61451	—	139061	80	60.000	130	6. Irodai szükséglet, posta, telefon						
119	e	Rendkívüliek számlán						e	7. Irói tiszteletdíj					
	f	Szakosztályok számlán:						f	8. Nyomás, papír, szétküldés					
113		6811	—			6.000	119	Rendkívüliek számlán						
18-19		10425	52			10.500	122	Vegyesek számlán:						
115		41970	—	59206	52	100.000	113	Szakosztályok számlán:						
26-27	g	Géposztály számlán						18-19	9. Könyvkiadó vállalat					
20	h	Gazdák Bizt. Int. számlán						115	10. Lótenyésztési szakosztály-alap					
16	i	Gazdatiszti Egylet számlán						26-27	11. Cukorrépatermelők szakosztálya					
15	j	Értékpapír kamat						h	Géposztály számlán					
8	k	Előleg						i	Leltár számlán					
22	l	Kölcsönlőteny.sz.o.-tól						j	Előleg számlán					
							k	Kölcsönlőtenyésztési sz.-o.-tól számlán						
				699658	09	682.700				858271	11	640.000		

Török Bálint sk.
egyleti titkár.

Szász István sk.
egyleti alelnök.

Dr. Szentkirályi Ákos sk.
a pénztárnoki teendők ellátására felkért ig. vál. tag.

Ezen számadást megvizsgáltuk és rendben találtuk:

Kolozsvár, 1928. március 14.

Berényi György sk.

Dr. Abrudbányay Ede sk.

Erdélyi Gazdasági Egylet 1927. évi mérlege.

Vagyon. Teher.

Főkönyvi lapsz. III.		L		b		Főkönyvi lapsz. III.		L		b				
	a	Pénzkészlet:						12	Folyószámla egyenleg számla					
21		Készpénz						18-19	Lótenyésztési szakosztály alap számla					
21		Postatakarékpénztár						22	" kölcsön számla					
14	b	Telefonbiztosíték						7	Birtokpolitikai " számla					
		Értékpapír egyleti állomány:						16	Gazdatiszti egylet számla					
		71.000 K. n. é. I. kibocs. 6%-os hadikölcsön						17	Erd. magy. sz.-m. teny. egylet számla					
		200.000 K. n. é. III. kikocs. 6%-os hadikölcsön						29	Szövetkezetek Közp. Hitelint.					
		1 drb. Patria részvény						23-25	Nyugdíj-alap számla					
		1 " Magy. Mezőgazd. sz. részvényjegy						113	Könyvkiadó vállalat					
		2 " Szöv. Közp. Hitelintézeté kötvény												
28	c	Egyleti ingatlan:												
		Egyleti székház												
		Bérház												
3	d	Ingóságok:												
5	e	Leltári érték												
123	f	Alapító tagdíj												
	g	Alapító tagdíj kötelezvény												
		Szakosztályok számlái:												
113		Könyvkiadó vállalat												
18-19		Lótenyésztési szakosztály alap												
7		Birtokpolitikai szakosztály												
26-27		Géposztály												
115		Cukorrépatermelők szakosztálya												
13		Állatkiállítási szakosztály												
22	h	Lótenyésztési szakosztálytól kölcsön												
16	i	Gazdatiszti Egylet												
17	j	Erd. magy. sz.-m. tenyész. egylete												
29	k	Szövetkezetek Közp. Hitelintézeté												
24-25	l	Nyugdíj-alap:												
		Értékpapír 29.000 K. n. é. I. kibocs. 6%												
		Pénz												
15	m	Értékpapír kamat												
						700404	34							
						657816	38					42587		
						42587	96							

Török Bálint sk.
egyleti titkár.

Szász István sk.
egyleti alelnök.

Dr. Szentkirályi Ákos sk.
a pénztárnoki teendők ellátására felkért ig. vál. tag.

Ezen számadást megvizsgáltuk és rendben találtuk:

Kolozsvár, 1928. március 14.

Berényi György sk.

Dr. Abrudbányay Ede sk.

jövedelmet hajtó terményeknek, amely ezenkívül a gazdaság számára egyéb előnyöket is biztosít. A lefolyt évben a Szövetség kiépítette teljesen az aradi tagozatát. A marosvásárhelyi cukorgyár körletében pedig már a második évben végezte a répaátadások rendszeres ellenőrzését a gazdák részéről, aminek következtében egyetlen elintézetlen kifogás sem maradt az átadások rendén. Az átadások simán és zavartalanul folytak le. A f. évben a termelés rentabilissá tétele és a túltermelés megszüntetése érdekében kívánatos volna a répavetés területék oly arányban való csökkentése, hogy a belföldi cukorárak védelmére biztosított behozatali vámok megfelelő répaárak útján a termelők érdekeit szolgálhassák. Az 1927. évi répaárak 114'80 L.-ben állapították meg az 1926. évi 128 L.-el szemben. Ennek dacára az idén is még mindig igen nagy a vetésterület, amiből elsősorban a megmaradó termelőknek van kárjuk a túltermelés miatt.

Az egyesület géposztálya gyanánt működő Hann és Társa Műszaki és Kereskedelmi R.-T. a f. évben is közmegelegedésre látta el a tagok gazdasági gép-, eszköz- és anyagszükségletét. A céget továbbra is a gazdaközönség jó indulatába ajánljuk.

A heremag tisztító osztály a lefolyt évben is folytatta működését. A Bedel gépek üzembe helyezése óta az egyesületi gépeket kisebb számban veszi igénybe a gazdaközönség, minthogy azonban 50 % -al olcsóbban végzi a magvak takarítását mint a Bedel gépek bérlői a gazdaközönség érdekében hivatás szerinti működését továbbra is folytatja. A heremagvak forgalomba hozataláról szóló törvény szövegének módosítása kapcsán a heremag tisztító osztály a társ és rokon egyesületekkel karöltve tiltakozott a módosításnak az erdélyi gazdaközönségre sérelmes intézkedései ellen.

A birtokpolitikai szakosztály tevékenysége. A szakosztály kiterjedt és értékes adat gyűjtésének kibővítésére a kisajátítást szenvedett birtokosokat ért sérelmek orvoslására az igényjogosultak gazdasági szakismereteknek fejlesztésére az adókiadás kapcsán a földbirtok tulajdon jogában való változások rendén történt tévedések hejreigazítására irányult. Ezenkívül tanácsokkal szolgált a szakosztály a földbirtok kisajátításokkal kapcsolatosan fölmerülő kérdésekben. Élénk figyelemmel kísérte a szakosztály az agrár reformmal kapcsolatos eseményeket, törvényeket és rendeleteket amelyekről a gazdaközönséget állandóan tájékoztatta.

Biztosítási szakosztály címen az egyesület egy külön szakosztályt állított föl, amely az 1928. évi január hó 1.-én meg is kezdte működését. Az egyesület igazgató választmánya a kartellen kívül álló és a kisebbségi egyházak erkölcsi és anyagi támogatása mellett működő „Minerva” Biztosító R.-T. támogatását határozta el. Az intézettel kötött megállapodás értelmében az egyesület tagjai biztosításaik feladásánál jelentékeny díjkedvezményeket élveznek. Az intézet az egyesületi tagok kárát az E. G. E. biztosítási osztályának ellenőrzése mellett becsülteti fel. Vítás esetekben az E. G. E. tagjai sorából választott szakbizottság döntését magára nézve kötelezőnek ismeri el. Minden egyesületi tag önmagát, a gazdasági egyesületet és egyházát is támogatja azáltal, ha biztosításait a jövőben az egyesület biztosítási osztálya útján adja föl. Az Egyesület biztosítási osztálya a „Minerva” Bizt. R.-T.-től delegált szakember vezeti.

Az Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztály programszerűleg folytatta működését. A szakosztály kiadványai közül a sertés hizlalásról és cukorrépa termelésről szóló füzeteket román nyelvre lefordította. Kiadásukra azonban csak megfelelő számú előfizető szerzése után fog sor kerülni. A szakosztály kiadásában eddig megjelent és raktáron levő füzetek jegyzékét alább közöljük.

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszerű postal küldés mellett, a füzet megérkezését felelősséget nem vállalunk.
3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és felelős postal küldéssel.
4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg.
Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Mureşan 10.) címére küldendők. Öt példányon felüli füzetmegrendelés esetén 25 százalék engedmény.

	Let			
2. Gáspár J.: A kaszálók és legelők ápolása	20	23	33	39
3. Virág Elek: Sertésenyésztés és hizlalása	20	23	33	39
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	5	8	18	24
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	5	8	18	24
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5	8	18	24
12. Riltter G. A házikert	30	33	43	49
17. Ásványi Lajos. A vörös löhere természetéről	8	11	21	27
19. Herényi: A nyerstakarmányok eltevése	5	8	18	24
20. K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről	5	8	18	24
21. Marx Ferenc. A kosárfűz termelése	5	8	18	24
22. Kovácsy B. Házi állataink takarmányozása	5	8	18	24
36. Jakab L. Állataink egészségének gondozása	10	13	23	29
38. Cserháti S. A gyomok kártékonyága	5	8	18	24
43. Ikafalvi. Szőlőművelésről	5	8	18	24
46. L'Hullier I. A káposzta-félék természetéről	5	8	18	24
47. Dr. Balntner F. A mezőgazd. szeszgyárak	5	8	18	24
48. Dr. Nagy E. A cukorrépa termelése	40	43	53	59
52. Dr. Barna. A kenyéradó növények ellenlétsége	10	13	23	29
56. Dr. Cséser Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban	10	13	23	29
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtőkészítés	15	18	28	34
58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés	15	18	28	34
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása	5	8	18	24
60. Dr. Szentkirályi A. Erdély juhaj és juh-tenyésztése	40	43	53	59
61. Dr. Páter B. A gyógynövénytermesztés	10	13	23	29
Dr. Nagy E. A gazdakörök szervezéséről	10	13	23	29
Hágatási jegyzék darabja	5	8	18	24
Hágatási és borjázási jegyzék darabja	5	8	18	24
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére	5	8	18	24
Próbafelírt napló darabja	5	8	18	24
Napszámjegyzék 100 oldalas	20	23	33	39
Napszámjegyzék 50 oldalas	15	18	28	34
Napszámjegyzék 16 oldalas	5	8	18	24
Szegődménylevelé darabja	3	6	16	22
Gazdaköri alapszabályminta drbja	5	8	18	24
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény	10	13	23	29
Az állattenyésztésről szóló törvény	10	13	23	29
Dr. Szentkirályi Akos „Erdély szarvasmarha-tenyésztésének dolga”	15	18	28	34
Utastítás a községi legelők kezelésére és kihasználására nézve	10	13	23	29

Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás ügy siralmas helyzetén az állam semmit sem segített. Az E. G. E. szerény anyagi erőihez mért eszközökkel az 1927. ik évben előkészítette a talajt vándor tanítók alkalmazása útján a szakoktatásügy hiányainak némi pótlására. Ezuton is csak egyes vidékeken veheti fel ez idő szerint a munkásság fonalát.

Az erdélyi gazdaifjak Németországba való küldése által is igyekezett az egyesület az új gazdageneráció szakismereteit fejleszteni. Míg az 1927 évben mindössze két gazdaifju került ki Németországba nyolc jelentkező közül, a folyó évben már hét gazdaifju indul el a fél-éves tanulmányutra. Ezenkívül a Bánátba is rendezett az egyesület egy jól sikerült gazdasági kirándulást, az idén pedig a Barcaságba van tervezve egy tanulmányut.

A szakoktatás ügyét szolgálta egyesületünk az „Erdélyi Gazda” kiadása és a Méhészeti Közlöny támogatása által. A szakosztályok útján Erdély különböző részein különböző tárgyú szakelőadásokat rendezett az egyesület, gazdasági tanfolyamot rendezett a kolozsvári Református Theológián, Székelyudvarhelyen, Keresztúron, Homorodszentpálon és az egész Theologia vezetőségénél kellő megértésre találva, sikerült keresztül vinnie, hogy az elmúlt év őszén az unió. theológián „falufejlesztés” kötelező tantárgynak vétetett fel. A falusi nép gazdasági szociális és társadalmi vezetése terén, szükséges tudnivalók kötelező-

tárgya lett így a teológiának. A tanfolyamok előadói voltak dr. Páter Béla, Gyalui Sándor, Farkas Árpád, dr. Ferencz József, Török Bálint, dr. Garda Kálmán, dr. Szász Ferenc, dr. Nagy Endre, Úrmösy József és Elekes Dénes.

A szakoktatás ügyét szolgálta továbbá az egyesület az Irodalmi és Könyvkiadó-Vállalati Szakosztálya útján, amelynek kiadványai több ezer példányban kerülnek a gazdaközönség kezébe.

Az 1927 évben egy magát megnevezni nem akaró nemes adakozó 100.000 L.-es adományt tett az egyesületnél a magyar mezőgazdasági szakoktatás ügyének szolgálatára. Ezen alapítványnak csupán kamatai lévén elkölthetők, a nemes cél érdekében az egyesület megkeresést intézett a magyar pénzügyhatóságokhoz a céljára szolgáló adományok nyújtása ügyében. Eddig e célra 30.000 L. adomány folyt be, mely összeget az egyesület vándor tanítók alkalmazására fogja fordítani.

Az Erdélyi Gazda az 1927 évben 58. ik évfolyamába lépett. Hetenként 4—14 oldal terjedelemben jelent meg. A f. évben takarékosági szempontból átmenetileg havonként csak kétszer adja ki az egyesület az E. G.-t. Önálló eredeti cikkeket közölt az állattenyésztés, állategészségügy, gyógyászat, értékesítés, takarmányozás, növénytermelés, műtrágyázás, kertészet, szőlőművelés, borgazdaság, cukorrépa termelés, földbirtokpolitika, gazdatársadalmi, szövetkezeti élet stb. köréből. Elismeréssel és köszönettel emlékezünk meg e helyen az Erdélyi Gazda önzetlen munkatársairól, akik értékes közleményekkel, tudósításaikkal stb. voltak szívesek résztvenni az egyesület közérdekű munkásságában.

A „Közgazdasági sajtótudósító” címen kézirat gyanánt kiadott és a szerkesztőségek részére küldött alkalmi lap tudósítót az 1927 évben 14. ik évfolyamában adtuk ki. E tudósító révén a napisajtó útján igyekezett az egyesület a gazdaközönséget a közérdekű mezőgazdasági vonatkozású intézkedések és események felől tájékoztatni.

Véleményt és szaktanácsot adott az egyesület hatóságoknak, társ és rokonegyesületeknek, intézményeknek és magánosoknak választmányi, elnöki és titkári uton növénytermelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti, vámügyi stb. kérdésekben, Bizonyítványokat állított ki a tagok kérése különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is az illetékes hatóságoknál, mezőgazdasági intézményeknél, vegykisérletit, magvizsgáló állomásnál stb.

Képviseltette magát egyesületünk: 1. a „Minerva” Biztosító R. T. igazgatóságában, 2. a párisi nemzetközi mezőgazdasági tanácsban, 3. a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatóságában, 4. a Kolozsvári Mezőgazdasági Kamarában, 5. az Erdélyrészi Méhész Egyesületben, 6. a Hann és Társa Műszaki és Kereskedelmi R. T. igazgatóságában és felügyelő-bizottságában, 7. a Hangya központ közgyűlésén, 8. a Kolozsvári Gazdasági Egyletben, 9. a budapesti tavaszi tenyészállatkiállításán, 10. a Zsuki löversenyen, stb.

Egyesületünk anyagi viszonyairól a zárszámadások nyújtanak részletes tájékoztatót. Az egylet jövedelmét képezték a lefolyt évben az alap és forgótőke kamatokon és tagdíjakon kívül a géposztályból, közvetítésekből, az Erdélyi Gazda előfizetési és hirdetési díjaiból stb. befolyt összegek.

Az egyesület beléletét illetőleg van szerencsénk jelenteni, hogy a titkári hivatal 1714 drb. aktát iktatott, 1835 postakönyvi tételszám alatt, több mint 18000 levelet küldött szét és 1328 pénztárkönyvi tételt vezetett át. Az egyesület igazgató-választmánya 4, a szakosztályok 10 gyűlést tartottak. Ezenkívül 8 bizottsági ülés tartott. A titkári hivatal látta el az Erdélyrészi Méhész Egyesület és a Kolozsvári Gazdasági Egyesület munkakörét is.

A számvizsgáló-kizottság jelentése.

Mélyen tisztelt Igazgató-választmány!

Alólirottak az Erdélyi Gazdasági Egylet 1927. évi zárszámadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljártunk, a számadásokat folyó évi március hó 14.-én megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellennyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottak és azokat helyeseknek találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv, segéd- és számlakönyvek rovatait és tételeit és itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárnok urnak a felmentvény megadásáék. Kolozsvár, 1928. március hó 14.

Dr. Abrudbányai Ede sk. Berényi György sk. számvizsgáló-bizottsági tagok.

Az I erdélyi nemesített kukoricavetőmag és burgonyakiállítás.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet nemesített kukoricavetőmag és burgonyakiállítását a gazdaközönség élénk érdeklődése közepette, vasárnap délelőtti nyitotta meg Szász István egyleti alelnök. Megnyitójában reámutatott a kiállítás céljára, amely szerint a mai mostoha gazdasági viszonyok között az egyesület e kiállítás rendezésével felakarja vértetni a gazdaközönséget a nehéz gazdasági viszonyokkal szemben való küzdelemre azáltal, hogy egyetlen fegyverét a többet és a jobbat termelésnek alapját a nemesített vetőmagvakat adja a gazdaközönség kezébe. Az E. G. E. gyűléstermében elrendezett csinos kiállítás első látogatói között voltak: Pop Danila, br. Bánffy Ferenc, dr. gr. Bethlen László, dr. Ioan Luca Ciomac, Lázár Simon, Szent-Iványi Gábor, Felszeghy Ferenc, Gyalui Sándor, Gidófalvy István, Szász József, Szász Ferenc, dr. Szász Ferenc, Deák János, Wessel Leó, Hazai A., Blaga Emil, Farkas Árpád, gr. Nemes Andrásné, br. Huszár Pálné, Szepesy József, C. Valea, több mezőgazdasági kamara és gazdasági egylet képviselője és még mások sokan. A kiállítást látogatók között ott voltak a bukaresti kamarai központ, a kolozsvári, tordai, marosvásárhelyi, dévai mezőgazdasági kamarák, a Szatmári, Szolnok-Doboka, Arad, Udvarhely vármegyék Gazdasági Egyesületének képviselői, számos gazdaköri kiküldött.

A látogatók 90%-a komolyan érdeklődő gazda volt. A kiállítás tartama alatt százat meghaladó vétel történt. Megrendeléseket úgy a bel- mint a külföldi magvakból a kiállítás bezárása után is közvetít az egyesület. A sok értékes anyag közül mindeniket nem említhetjük fel. Ezen kötelezettség alól azáltal gondolta a szakosztály magát felmenteni, hogy minden egyesületi tagnak megküldötte a kiállítás katalógusát. A katalógus lezárása után érkezett bejelentéseket a következőkben közöljük.

Kukoricát jelentettek be: Varga Örökösök, Bodonkút. Székely- és Száznapos gömbszemű kukoricát Békési Sándor, Dés. Várady-féle erdélyi kukoricát özv. Triff Jánosné, Kosály. Várady-féle erdélyi kukoricát Goldstein Herman, Alör. Gál Ferenc, Rettég. László Gyula, Nagyiklód. Pádúai kukoricát gr. Kornis Károly, Szentbenedek.

Burgonyát jelentettek be: Varga Örökösök, Bodonkút. Szeptember végére érő rózsa burgonya. Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete, Nyiregyháza. Korai rózsa, őszi rózsa, hagyma rózsa, Ella és Krüger burgonya. — Nagy János, Magyargyerőmonostor. Hópehely burgonya. László Gyula Nagyiklód. Csikszeredai Földműves iskola, Csikszereda. Imperator és téli rózsa burgonya.

Mikor a kiállítást először megnéztem, még nem volt együtt az egész anyag, de — hál' Isten-

nek egyre gyűlt és gyűlt mintegy megnyilatkozásaképpen a mai nehéz időknek, mikor már ott tartunk, hogy a **többtermelés** nem csak **jelszó**, hanem **feltétlen szükség!**

Erdély gazdái s közöttük az állami gazdaságok is nagyon szép anyagot állítottak különösen kukoricából, de a kiállítás híre tuhnött az ország határain és a magyarországi nemesítő gazdaságok és intézmények oly szép számmal és oly becses anyaggal jelentek meg, hogy igazán hálás köszönetet mondhatunk érte.

A kiállítás **igazi** eredménye azonban nem a sok szép és értékes látnivaló, hanem az, hogy úgy a növénynemesítéssel foglalkozó gazdák mint a nemesített magvak tovább termelésével foglalkozó gazdák termékei iránt élénken érdeklődtek a látogatók és a mi fő, **meglehető számu megrendelés is történt!**

Teljes képet adni a kiállításról lehetetlen, de egy pár nevesebb tenyésztőt, kiknek termékei iránt élénkebb érdeklődés nyilvánult, az alábbiakban sorolok fel a katalógus adatai szerint:

Bánbidy Sándor Alsósimánd, Arad vm. I Mammoth Red Cob White Ensilage Corn lófogu kukorica fehér. Eladó 300 mm. Ab Alsósimánd: 800.— L. II. Red's Jellord Deut Corn lófogu kukorica sárga. Eladó 100 mm. Ab Alsósimánd: 850.— L. Ezen kukoricákkal tavalyi aszályos évben kései fagy dacára 40 q-ás csöves tengeri átlagot ért termeljük „Harmanozással“.

Gr. Bethlen László Bethlen, Szolnok-doboka vm. bánkúti és erdélyi nemesített kukorica vetőmagot állított ki.

Bánkúti főhercegi uradalom Arad vm., Magyarország. Bánkúti lófogu és bánkúti korai keményszemű kukoricát küldött. Mindkét kukorica fajta Baross László fhgi jószágigazgató nemesítése, aki mindkét fajtájánál a tengerik „összes termelési értékét“ mindig tökéletesítette és gyönyörű eredményeket ért el!

Gazdasági Akadémia Kolozsvár. Többféle kukorica fajtával és egy igen érdekes tengeritorzképződmény csoporttal szerepelt.

Dr. Konopi Kálmán híres buzanemesítőnk Odvos, u. p. Konop Arad vm. lapusnyaki korai sofronyai és fehér gyöngy kukoricát mutatott be.

Magyar Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. Budapest, V. Tisza István-u. 2. csoportja a **Fleischmann**-féle tengerivel egyik igazi fénypontja volt a kiállításnak, mert rendkívül bőtermő tulajdonsága mellett korai érésű is, a mi viszonyaink között nagyon fontos.

Ez a korán érő tulajdonság nem mese, mert két erdélyi termelőnk u. m.: **Lázár Simon** gazdasága Keresztes, Tordaaranyosmegye és **Szász István** gazdasága Novoly, Kolozs vm. nagyon szép csőpéldányokat állítottak ki eredeti mag után terméséből.

Egyébként ma már több koránérő lófogu tengeriféleségünk van, pld. az általam is termelt „**Aransárga**“ lófogu tengeri az erdélyi Mezősövény szélében beválik.

Prohászka Hugó Delta, Temes vm. Sárga bánáti gömb, fehér gömb. Champion Ilionis és édes Ilionis kukoricával.

Kubick Ferenc Kótliget u. p. Drágcséke, Bihar vm. Lapusnyaki, King Philip, vörös szerb eredetű, Pignoletto, Mauthner-féle „**Arany**“ és Szegény ember kukoricájával.

Gr. Teleki Béla Zsibó, Szilágy vm. Eredeti amerikai Funk-féle 90 napos, Bánkúti kukoricával szerepeltek.

A Magyar Magtenyésztési R.-T. Budapest. Romániai képviselője Hazay A. Brassó. Nemesített csemege-tengeri, borsó, bab, takarmány-, konyhakerti- és virágmagvakat küldött és adott el több tételben.

Szép kollekciót küldött be a **temesvári kamara**. A sváb gazdák kukoricái között 28 sorost is láthattunk.

Várady Mihály Dés. Saját nemesítésű erdélyi tengerije a kiállítónak, mely körülbelül a cinquantino kukoricához hasonlítható és a

színe is **sárga**. (Cserháti szerint ugyanis a cinquantino sárga színű és a **pignoletto** a piros színű.) A csövek aprók, **de rendkívül tömötten állanak rajta a mélyen hosszukás szemek**. A kiállított tőpéldányok sok csövények, de a csövek legnagyobb része hosszú száron fekszik kisebb-nagyobb szétágazással. Közölt adatok szerint **bőtermő** és **korai érésű** fajta, de talán kívánatos lenne a szem alakjának és elhelyeződésének **megtartásával** a csöveket nagyobbítani és a hajtások szétágazottságát csökkenteni, ha ez mindjárt — ami természetes is — a csövek számának csökkenésével is járna. Egyébként nagyon figyelemreméltó nemesítés, melynek fejlesztésével érdemes foglalkozni.

Szándékosan hagytam utoljára **Cs. Lázár László** (Lapusnyak u. p. Marosillye, Hunyadm.) „Lapusnyaki tengerijét“, mely 44 (negyvennégy) esztendő kitaró és céltudatos munkájának eredménye. A tengerit bővebben nem is ismeretem, mert azt hiszem mindnyájan ismerjük, de a nemesítő saját szavaival éljek, közlöm könyvéből, mely 1914-ben jelent* meg többtermelési kísérlet alapján a következőket:

„Mindezek alapján megállapítható:

1. Hogy a Lapusnyaki tengeri egyike a legrégebben (30 éve) céltudatosan kitenyésztett nemes tengerifajtáinknak.

2. Hogy a Lapusnyaki tengerit vékony csutkaja, csövének szabályos alakja, sűrűn és mélyen ülő aransárga acélos szemei külsőleg is egyik legszebb tengerivé teszik.

3. Hogy bőtermősége, izletes és tápláló szeme, levéldus szalmája, elég koránérősége (jó előveteménye a buzának) teszik a legértékesebb tengerifajtáink egyikévé a „Lapusnyaki“-t.“

Igen élénk érdeklődés tárgya volt az a Lapusnyaki édesen termelt zöld tengeriszár is.

*

A **burgonyakiállítás** keretei csak a kiállítás harmadik napján bontakoztak ki. A vámhivatal u. i. kissé későn adta ki a vetőmagvakat amelyeket a magyarországi és németországi növénynemesítők küldöttek. Amint megkezdődött a külföldi burgonya elhelyezése a teremben, mindjárt megindultak a vásárlások is. Többnyire csak kis tételeket vásároltak a termelők, félve a magas áráktól. Reméljük, hogy a következő kiállításon ez a félelem elmúlik. A külföldi burgonyák késedelmesen való érkezésére és a nem remélt nagy érdeklődésre való tekintettel a szakosztály a kiállítás március 15-ig való meghosszabbítására kért és kapott a hatóságtól engedélyt.

Általánosságban meglepő volt, hogy úgy a magyar- mint németországi termelők milyen szépen kiegyenlített vetőmagminőséget küldtek és még mutatványul sem küldtek a vetőmagminőségénél nagyobb, válogatott gumókat. A belföldi termelők közül viszont többen csak válogatott nagy gumókat küldtek. A Magyar Királyi Burgonya Termelési Hivatal által beküldött terméseredmény kimutatásokból (100 gazdaság 5 éves átlaga) azt látjuk, hogy érdemes a közönséges helyett nemesített vetőmagot használni. A nemesített magvak mennyiségileg többet, minőségileg jobbat, a betegségekkel szemben ellenállóbbat és így értékesebbet teremnek. Az étkezési, takarmányozási és ipari céloknak különböző talaj és éghajlati viszonyok között leginkább megfelelő burgonyaféleségekből dus választék volt a kiállításon. Csak a **Német Birodalmi Gazdasági Egyesület** csoportos kiállításában mintegy 30 különböző burgonyaféleség szerepelt. Köztudomású, hogy a német étkezési burgonyák különösen jó ízűek, a takarmány és ipari burgonyák magas keménysítő tartalmuak. — A magyarországi kiállítók csoportját az **Országos Mezőgazdasági Kamara** állította össze. Ugy kukurica, mint burgonya kiállítási anyagával nagy meglepetést szerzett az erdélyi gazdaközönségnek. A kamara nem

* A „Lapusnyaki“ tengeri 30 éve. Pátria kiadás. Budapest, 1914.

remélt mennyiségű és minőségű anyaggal szerepelt a kiállításon. — A magyar nemesítésű magvak a magyar mezőgazdaság rohamos lépésekben való haladásáról tesznek tanubizonyosságot. Az *Országos Mezőgazdasági Kamarának* a *Magy. Kir. Burgonyatermelési Hivatal* volt segítségére a burgonyakiállítás összeállításában, amelyben mintegy tiz termelő vett részt 26 burgonyafajtával. A belföldi termelők közül dr. gr. *Bethlen* László rettegi gazdaságában termelt „Deodara” és „Krüger gyöngye” nemesített burgonyák tűntek ki, amelyekből a kiállítás végére csaknem az egész eladó készlet elkelt. Kiválóan szép volt a *Lázár* László-féle „Lapunya” és „Ella” burgonya, amelyekből szintén jelentékeny tételeket vásároltak. Nagyobb érdeklődést keltettek az *Adams* Gyula Fekete-halom Vohltmann és Hópehely burgonyája, a *Nagyszentmiklósi* Földmives Iskola Rózsa burgonyája, a *Kalmár* János Magyarláros, Magyarkincs és Téli rózsa burgonyája, a *Major* Tamás Alsószentmihályfalva, Csegez gyöngye őszi rózsa burgonyája, gr. *Nemes* uradalom Hidvég, Prof. *Woltmann* burgonyája. *Szilágyi* Ferenc Kolozs, *Woltmann* burgonyája. A *magy. kir. Burgonyatermelési Hivatal* egy burgonyaszállítási szabályzat mintát is küldött, amelyet Romániában is ajánlatos volna elfogadni.

A különféle anyagok és tárgyak közül fel kell említenem az „Azoform” természetes vetőmag trágyafélék csoportos kiállítását. (Képvisező: *Fekete* István Craiova, Strada Ghica-Voda 19.)

A *Chinin* vegyészeti gyár növényvédelmi cikkei. (Gergely Ferenc utóda, Cluj.)

Egy praktikus kézi hajtású tengerimorzsolót a kolozsvári *Blaga* Emil cégtől.

A „*Marasesti*” ipari és vegyészeti gyár műtrágya termékeit. (Kolozsvár, Petőfi-utca 3)

A *dicsőszentmártoni* „Nitrogén Műtrágyagyár” mézsnitrogént.

Igen aktuális szakközlemény is rendelkezésre állott a látogatóknak „Erdély tengeri termelése” írta *Dr. Szász* Ferenc Kolozsvár, Str. Vulkan 1. mely élénk színekkel festi az é téren való állapotokat.

Ugy a kukorica, mint a burgonyakiállítás gyönyörű anyagának összegyűjtésében hathatós támogatói voltak a szakosztálynak a *kolozsvári, temesvári, tordai, marosvásárhelyi és nagyszebeni Mezőgazdasági Kamarák*, valamint a *Mezőgazdasági Kamarák* bukaresti központja. A társegyesületek közül pedig a *Szolnok-doboka és Aradmegyei Gazdasági Egyesületek*.

A kiállítás sikeréhez anyagi támogatással és jutalomdíjak kitűzésével hozzájárultak az *Országos Mezőgazdasági Kamarai központ, a szebeni, marosvásárhelyi, tordai és dévai mezőgazdasági kamarák, a Marasesti műtrágyagyár, valamint a dicsőszentmártoni Nitrogén Műtrágyagyár és Vegyipari R.-T.*

A kiállítás díszítő munkálatait az ujonnan alakult *Erdélyi Kertészeti Egyesület* volt szíves vállalni. A babérfákat, diszbokrokat és cserepes virágokat *Schultz* Rezső egyesületi elnök készlete szállította.

A nem remélt siker nyomán a szakosztály valószínűleg ősszel a nemesített őszi magvakból is fog egy hasonló szerény kiállítást és vásárt rendezni.

A kiállítás kitüntettjeinek névsorát az alábbiakban közöljük:

Kukoricáért a Mezőgazdasági Kamarák Központja által adományozott érmekből aranyérmeket nyertek: Állami Mintagazdaság Laza, Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T. Budapest, nemesített *Fleischmann* kukoricáért, Magyar Magtenyésztési R.-T. Budapest, kollektív kiállításért, Gazdasági Akadémia Kolozsvár, Főhercegi uradalom Bánkút.

Kukoricáért egyesületi aranyérmeket nyertek: Állami mintagazdaság *Dragsina*, Állami mintagazdaság *Petrosani*, Állami mintagazdaság *Dobrova*, Állami mintagazdaság *Domnița*, Földmives iskola *Szék*, Földmives iskola *Nagyszentmiklós*, *Bauer* János *Grabác*, br. *Bánffy*

Ferenc *Kolozsborsa*, *Bánhidy* *Sándor* *Alsósimánd*, dr. *Fráter* *Béla* *Marosvécs*, *Szász* *József* *Marosvásárhely*, dr. *Konopi* *Kálmán* *Odvos*, *Kubick* *Ferenc* *Kótliget*, Cs. *Lázár* *László* *Marosilye*, *Lázár* *Simon* *Torda*, *Mauthner* *Ödön* *Magtermelő* és *Magkereskedelmi* *R.-T.* *Budapest*, *Mády* *András* *Torda*, gr. *Nemes* gazdaság *Hidvég*, *Neuror* *János* *Grabác*, *Prohászka* *Hugó* *Detta*, „*Samánta*” *Vetőmagnemesítő* *R.-T.* *Oscsanád*, *Szász* *István* *Kolozsvár*, *Szász* *Ferenc* *Pusztakamarás*, gr. *Teleki* *Béla* *Zsibó*, *Ugron* *Zoltán* *Fiátfalva*, *Várad* *Mihály* *Dés*, *Szakács* *Zoltán* *Bikafalva*, ifj. *Varga* *Dániel* örökösök *Kolozsvár*.

Burgonyakiállításukért aranyérmeket nyertek: *Ádams* *Gyula* *Fekete-halom*, dr. gr. *Bethlen* *László* *Bethlen*, *Gazdasági Akadémia* *Kolozsvár*, *Kalmár* *János* *Magyarláros*, gr. *Nemes* uradalom *Hidvég*, Cs. *Lázár* *László* *Marosilye*, *Maisai* *béruadalom* *Keszőhidegkút*, herceg *Festetics* *Tassiló* uradalma *Berence*, Magyar *Rabbethge* és *Giesecke* *Magtenyész* *R.-T.* *Budapest*, *Németbirodalmi Gazdasági Egyesület* *Berlin*, *F. H. Dollemann* gazdasága *Póprádpusztá*, *Vámpusztai* uradalom *Simontanya*, *Reich* *Armin* *Petneháza*, dr. *Rosenberg* *Miklós* *Dzsida-pusztá*, *Ötömösi* *Geréb* *Fülöp* *Fövénypusztá*, *M. Kir.* *Burgonyatermelési* *telep* *Gödöllő*, *Mikospusztai* uradalom *Mikospusztá*.

Aranyérmeket nyertek továbbá a következők: Állami *Vetőmagvizsgáló Állomás* *Kolozsvár*, gyűjteményes kiállításáért, *Torday* *György* *Magvizsgáló Állomás* vezető rovarkiállításáért *Kolozsvár*, „*Azoform*” *Természetes Vetőmagtrágya* *romániai* *képv.* *Fekete* *István* *Craiova*, *Blaga* *Emil* *Kolozsvár*, *gazd. gépekért*, „*Chinoi*” *Vegyészeti* *Gyár* *R.-T.* *Ujpest*, *növényvédelmi* *szerekért*, „*Marasesti*” *Ipari és Vegyészeti* *Gyár* *R.-T.* *Kolozsvár*, *Nitrogén Műtrágya és Vegyi Ipar* *R.-T.* *Dicsőszentmárton*, dr. *Szász* *Ferenc* *Kolozsvár*, *szakirodalmi* *működéséért*.

Kukoricáért ezüstérmeket nyertek a mezőgazdasági kam. központ által adományozott érmekből: *Benczédi* *Ferenc* *Tarcsafalva*, *Gál* *Miklós* *Székelydobó*, *B. Tóth* *Mihály* *Végyvár*, *Nagy* *Lajos* *Alsópeterd*, *Schiop* *Gyula* *Kolozsvár*, *Pfeif* *Mihály* *Varjas*, *Tanka* *Béla* *Kövend*, dr. gr. *Bethlen* *László* *Bethlen*, özv. *Triff* *Jánosné* *Kosály*, *Békési* *Sándor* *Dés*, gr. *Kornis* *Károly* *Szentbenedek*, *Baló* *Ferenc* *Nagybacon*, ifj. br. *Bánffy* *János* *Szilágynagyfalva*, dr. *Czikó* *István* *Csikmindszent*.

Egyesületi ezüstérmeket nyertek: *Kalmár* *János* *Magyarláros*, *Keresztes* *András* *Csikszentkirály*, *Köblös* *István* *Magyarnemegye*, *Valkay* *György* *Végyvár*, *Tatarossy* *Mórné* *Alör*.

Burgonyakiállításukért ezüstérmeket nyertek: *Dózsa* *György* *Marosvásárhely* (egyesületi), *Szilágyi* *Ferenc* *Aranykút* (kamarai központit).

Kukoricáért bronzérmeket nyertek a Mezőgazdasági Kamarai központ által adományozott érmekből: *Demeter* *Domokos* *Végyvár*, *Eszteró* *József* *Végyvár*, *Kazán* *János* *Keresztes*, *Korsós* *Ádám* *Végyvár*, *Gazdakör* *Nagyborosnyó*, *Tanka* *Béla* *Kövend*, özv. *Tatrasy* *Mórné* *Alör*, *Goldstein* *Herman* *Alör*, *Tóth* *Illés* *Sándor* *Végyvár*, *Tóth* *János* *Végyvár*.

Egyesületi bronzérmeket nyertek: *Dr. Eöry* *István* *Magyarigen*, *Kozma* *János* *Alör*, *Kilin* *József* *Kolozsvár*, *Kövér* *Béla* *Alsószentmihályfalva*, *Székely* *József* *Kolozsvár*, *Gál* *Ferenc* *Retteg*, *Szakács* *Gábor* *Alör*.

Burgonyáért bronzérmeket nyertek a Mezőgazdasági Kamarai központ által adományozott érmekből: *László* *Albert* *Magyarbükös*, *Schiop* *Gyula* *Kolozsvár*, *Dézi* *Mózes* *Alsószentmihályfalva*, *Major* *Tamás* *Alsószentmihályfalva*.

Egyesületi bronzérmeket nyertek: *László* *Gyula* *Nagyiklód*, *Nagy* *Sándor* *Máramarossziget*, *Nagy* *János* *Magyargyerőmonostor*.

Elismerő oklevelet nyertek: *Mezőgazdasági Kamara* *Marosvásárhely*, *Csatád* *község* *Csatád*, *Gazdakör* *Végyvár*, *Gátalja* *község*

Gátalja, *Guttenbrunn* *község* *Guttenbrunn*, *Mezőgazdasági Kamara* *Kolozsvár*, *Mezőgazdasági Kamara* *Temesvár*, *Mezőgazdasági Kamara* *Torda*, *Zsombolya* *község* *Zsombolya*.

Nitrogén Műtrágyagyár és Vegyipari R.-T. (Dicsőszentmárton) és a „Marasesti” Műtrágyagyár R.-T. adományából mézsnitrogén, illetve szuperfoszfát műtrágyát nyertek: *Dézi* *Ágnes* *Alsószentmihályfalva*, dr. *Eöry* *István* *Magyarigen*, *Kazán* *János* *Keresztes*, *Kilin* *József* *Kolozsvár*, *Mády* *András* *Torda*, *Sülelmedi* *kisgazdák* *Sülelmed*, *Schiop* *Gyula* *Kolozsvár*, *Székely* *József* *Kolozsvár*, *Tanka* *Béla* *Kövend*.

A magnak való kukorica kedvező csirázása.

Irta: *Tordai György*, ny. vetőmagvizsgáló állomásvezető

Több panaszt hallottunk, hogy az idei magnak való kukorica gyengén csirázik. Az állami vetőmagvizsgáló állomás alig néhány %-ot mutatott ki több esetben, amit — mint előttem is kifejezte — annak tulajdonít, hogy a kukorica a tél folyamán a nagy hideg miatt a goréban megfagyott.

Miután a dolog az EGE. kukorica kiállításán is szóba került, és mivel nincs kizárva, hogy a baj országos jellegű, — úgy hiszem — kötelességünket teljesítjük, ha részletesebben foglalkozunk e helyen is azzal.

Erdélyben eddig ilyen esetre nem emlékszem. Hogy nem kelt ki a kukorica, az megtörtént nálunk is: pl. 1914 év tavaszán sok veszett a földbe, de nem a vetőmag csira képessége volt az oka, hanem a tavaszi rossz, hideg időjárás. A Kárpátokon tuli hazarészünkben azonban ezelőtt sem volt ritkaság a kukoricának — hogy úgy mondjam — zápon maradása. Az okát azonban most hagyjuk. Azt majd egy következő alkalommal tesszük szóvá. Most arra kell elsősorban törekednünk, hogy minden kukoricatermelő gazda tudomására jusson a lehetőség, hogy az idén a kukoricák egyrésze rosszul csirázik.

Melegen ajánljuk minden gazdatársunknak, hogy elvetés előtt kukoricáját vizsgálta meg csiraképességre. Természetesen elébb külön kell válogatni a magnak való mennyiséget, és ebből összekeverés után úgy 200—250 grammnyi minta küldendő be a vetőmagvizsgáló állomásra (Cluj) 8 leies bélyeggel ellátott kérvény kíséretében, kérvén annak csiraképességre való megvizsgálását.

Ha maga a gazda óhajtaná megpróbálni, hogy kukoricája, mint csirázik, könnyen megcsirázthatja ő maga is. Hivatalos vizsgálatoknál 2-szer 200 szemlet számlálunk ki, de odahaza 100 szemmel megcsinálhatjuk a kísérletet. Azonban jobb a több kísérlet, mert ha hibát követtünk el az egyikkel a másik figyelmessé tesz erre.

A kiszámlált szemeket azután langyos vízbe beáztatjuk és ázni hagyjuk 12 óra hosszat. Legjobb ha reggel vagy este eszközöljük a beáztatást, mert így a reggel beáztatott magról este kell leöntsem a vizet, az este beáztatott-ról pedig reggel. Ha napközben áztatom be, azért kellemetlen, mert éjjel kellene leönteni a vizet és tovább babrálni vele. A víz leszürése után minden 100 szemlet külön újság papírra teregetek és szintén újságpapírral letakarom és úgy gyöngyölöm össze, hogy egy pohárba mindenestől bele tehessem; elébb azonban a göngy egyik végén a papírt összehajtogatom és úgy helyezem bele a pohárba, hogy ez kerüljön a pohár fenekére. Ezután tele öntöm a poharat langyos vízzel (alig érezzen a melege) úgy, hogy a papír göngy is megfeleljen. A vizet most csak addig hagyom rajta, míg a papírgöngy jól át ázik úgy fenekén mint fölül is. Ekkor a vizet leszűröm és a papírgöngy felső végét is lehajtogatom és a pohárba nyomkodom úgy, hogy a pohárból ne domborodjon

ki, hanem inkább mélyedejen bele. A poharat azután ráborítom szájával lefelé egy tányérra és így elkészítve meleg helyre teszem a konyhában legjobban van valamely tálas tetején a kályha közelében. Ott kellettél nagyobb nem lesz a meleg, mert a nagy meleg nem segíti elő a csirázást. Tehetném tányérra itatóspapírra vagy posztóra szétterítve a magvakat, de így többet kell bajlódnom velök, mert hamar kiszárad.

A 2 ik — 3-ik napon a pohárból kiemelem a papírgöngyöt a magvakkal és szétbontom. A csirázott magvakat kiszedem, megszámlálom és eldobhatom, a számot pedig feljegyzem. A nem csirázottakat újra összehajtogatam s vissza teszem a pohárba a mint volt. A csirázott magvak kiszedését és feljegyzését naponként megismétlem és azokat mindig eldobom, nehogy vissza kerüljenek és kétszer számláljam. Egyik magnál elébb, másnál meg később lehet vége a kísérletnek. Rendes körülmények között a mi csirázni akar kisebb-nagyobb éréllyel, de a 10-ik napra kicsirázik. A ki nem csirázott magvak a 10-ik napra többnyire elrothadnak. Mikor a kísérletet befejezzük összeszámoljuk a csirázott magvakat és ha csak 100-at tettünk el a kapott szám adja a csirázott magvak %-át. Ha több száz maggal végeztük a kísérletet, az egészet összeadjuk és elosztjuk annyival, ahányszor százzal kísérleteztünk pl. 4×100 mag volt eltéve csiráztatásra, ha tehát $100 + 100 + 100 + 100 = 400$ magból csirázott $97 + 100 + 93 + 98 = 388 : 4 = 97\%$.

A vizsgálatást úgy az eladó, mint a vásárlónak eszközölnie kell, mert mindkét félnek szüksége van az adás-vétel tárgyát képező vetőmag tulajdonságaira. A vásárlónak azért, hogy tudja mit vesz, s ha nem felel meg visszautasíthatja. Az eladónak pedig azért mert az általa eladott vetőmag tulajdonságaiért szavatolni tartozik, még pedig nemcsak az eladott mag értékének erejéig, hanem a körülményekhez képest esetleg kártérítésről is lehet szó.

A kukorica vetőmagot vásárló gazda a vásárolt vetőmag megérkezéséig számított 3 nap keretén belül, vagy az eladó (esetleg ennek megbízottja) vagy tanuk jelenlétében mintát ajánlatos venni, közös vagy valamely hivatalos pecséttel ellátva kell azután a magvizsgáló állomásra beküldeni. A vizsgálati eredmény kézhezvételekor, ha arról győződik meg, hogy megállapodás szerinti igényeinek nem felel meg, rendelkezésre bocsátja; ha már el lenne vetve, várja a mag kelését és ha olyan hiányos lenne, hogy a károsodás elkerülhető nem lenne, kártérítést igényelhet.

A kormány megállapította a cukorrépa árakat és engedélyezte a melásznak takarmányozási célokra a kiszolgáltatást.

Hosszas tárgyalások után a cukorrépa árak megállapítása céljából delegált vegyes bizottság megállapította az 1927. évben termelt cukorrépa beváltási árát. Amint előre látható volt és ezt többször meg is irtuk, a répa-beváltási árak jóval alacsonyabbak, mint a tavaly voltak. Ennek az oka az, hogy túltermelésben vagyunk. Már a tavaly is nyomatékkel hangsúlyozta a Cukorrépa-termelők Szövetsége, hogy a vetés területeket önként, aránylagosan redukálniok kell a termelőknek. Mivel a vetésterületek csökkentése nem állott arányban a belföldi cukorfogyasztással, a répa árakban kell a gazdáknak megfizetniük a többtermelésükért a büntetést. A mai helyzet az, hogy a többtermelésből úgy a gazdára, mint a cukorgyárakra egyenesen kár háramlik. Ezért az idén már a cukorgyár is lényeges terület csökkentést vezet keresztül, amely körülmény számos gazdát fog érzékenyen érinteni. Különösképen azokat, akiknek gazdasága a gyártól távolabb eső vidéken fekszik. A Cukorrépa-termelők Szövetsége érintkezést keresett a cukorgyárral, hogy különösen indokolt esetekben, ha redukált területtel is, de fogadjon el termelési ajánlatot. A cukorrépa-

termelés új korszakához értünk, amikor az ármegállapításra a termelt répa mennyiség anyagiakban is súlyosan érezhetően döntő befolyással bír. Az idei az első év, amikor pusztán csak a többtermelés miatt kapunk a répaért kb. 10% -kal alacsonyabb árat, mint a megelőző évben. Az 1927. évben termelt répa árát a bizottság 100 kg.-ként 114'80 leiben állapította meg. A marosvásárhelyi gyár a kifizetéseket értesülésünk szerint e hó 19.-én kezdi meg. Az 1928. évi termésű répaárak még nincsenek megállapítva.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy a pénzügyminiszterium a Szövetség és szövetségi tagok ismételt kérése és sürgetése után, végre engedélyezte ismét a melásznak takarmányozási célokra való kiszolgáltatását. Melászt csakis a répa-termelőknek szabad kiadni. A melász kiszolgáltatásának engedélyezését a pénzügyigazgatóságtól kell kérni. A gyár az engedély megadásának bevétele nélkül kiszolgáltathatja a melászt a termelőknek. Amennyiben azonban egy termelőnek 10.000 kg.-nál nagyobb lenne a szüksége, az esetben a pénzügyi hatóság előbb megállapítja, hogy szüksége van-e a termelőnek takarmányozási célból ezen mennyiségre.

Utolsó ideje volt már, hogy a pénzügyminiszter kiadja ezt a rendelkezését, fölöslegesnek tartjuk azonban, hogy a melász engedélyezését, amikor az a termelőknek szerződészerű járandósága — a pénzügyminiszter tudomása szerint is — külön bélyegköteles kérvényben kelljen kérni. A gazdaközönseget e téren egészen rendőri módon ellenőrizi a pénzügyminiszter ahelyett, hogy jutalomdíjat adna azoknak a gazdáknak, akik a melász felhasználásával tejet és húst termelnek, ahelyett, hogy az szeszgyártási célokra hanáltatnék föl.

Két nemesített burgonyafajta termelési eredménye Erdélyben.

A burgonyának erdélyi gyenge átlagtermései két körülménynek tudhatók be: a nem kielégítő művelésnek és a rossz vetőgumónak. A művelés hibáit részletezni hosszadalmas volna, elég ha rámutatunk azon mostoha bánásmódra, melyben ezen értékes terményt már a neki szánt hely megválasztásában részesítjük és folytatjuk ezen helytelen eljárásunkat a vetésen, kapáláson keresztül egész a kiszedésig.

A másik és talán még lényegesebb oka rossz terméseinknek az, hogy majdnem kizárólag régi, elvénült, össze-vissza keveredett burgonyát vetünk és elzártágunk folytán még akarva is, csak nagy nehézségek árán tudunk külföldi, nemesített, jó burgonyafajokra szert tenni. Pedig hogy ez mennyire érdemes volna, kitűnik az alábbiakból:

1927 tavaszán hozattam Magyarországból, Eszenyi Jenő híres tornyospálcai burgonyanemesítő-telepéről két burgonyát: Deodarát és Krüger gyöngyét, mindkét fajból 5—5 q-t. Levelezés, behozatali engedély megszerzés, vám, fuvar, vételár stb. után kg.-ként 9'20 leiben állott nekem gazdaságomban a vetőgumó, ami mindenesetre nagy összeg, de az eredményt tekintve feltétlenül kifizetődött.

Két teljesen azonos, 1—1 kat. holdas parcellába 50 cm. sor és 40 cm. növénytávolságra elvettem a régi gazdasági burgonyát és az importáltat. Utóbbiból 1—1 fél holdra jutott ki a hozatott mag. Évközben teljesen egyformán lett mindkét hold művelve, semmi előnyben nem részesült a drágább vetőmag. Az eredmény igazolta fáradságom indokoltságát: A gazdasági (Wohltmann) burgonya termelt egy holdon 83 q. burgonyát, az importált burgonya ugyanezen területen 210 q.-t (ketőszáztíz), mely mennyiségből a Deodarára 110 q., a Krügerre 100 q. esett félholdanként.

Ami a két burgonya minőségét illeti, étkezési célokra elsősorban a Deodara jön tekintetbe, míg a Krüger inkább takarmány-burgonya.

Keményítő tartalmukat nem vizsgáltam, de ha esetleg egyenként kevesebbet is tartalmaznak régi Wohltmannunknál, a tömegtermés folytán ugyanazon területről mégis aránytalanul több keményítőt produkálhatunk.

Tél folyamán a mennyiség fele veremben, fele pincében állott, előbbi minden jel szerint jól fog kikerülni, utóbbi pedig teljesen hibátlanul telet ki mindkét fajnál. Fentiekből látható, hogy a mostanság hangoztatott véleményel ellentétben igenis érdemes termelni burgonyát, ha nem is a régi mértékben és területeken eladásra, de legalább állataink takarmányozása céljából, mert ha kis területen, jó műveléssel, jó fajt termelünk, úgy még mindig egyike a legolcsóbb takarmányoknak a burgonya.

B. L.

Hogyan kell az adómentes benzint kérelmezni?

A cséplőgép, traktortulajdonosok tájékoztatására közöljük, hogy az adómentes benzin engedélyezését a pénzügyminiszteriumtól kell kérni. A kérést rendszerint készséggel beadja az a petroleumfinomító, vagy benzinraktár vezetősége, ahonnan a gazda a benzint vásárolni óhajtja. A kérvény szövege románul a következő.

Timbru
fiscal
1 leu

Timbru
ajutor
50 bani

Se aprobă lunar

.....kg.

Administrator

Domnule Administrator

Subsemnatul
din comuna..... Județul
cu onoare Vă rog să bine voji a dispune să mi se elibereze, în baza certificatului anexat, o autorizație pentru a putea cumpăra de la depositul „Aquila Română S. A. din Cluj” Kg. lunar
denaturată, cu taxa redusă, având nevoe la motorul ce am decai putere.
Primiți Vă rog, Domnule Administrator asigurarea stimei mele
.....192.....

Onor

Domnul Administrator Financiar

CLUJ

A kérvény mellé a községi előljárásság részéről egy igazolvány csatolandó amelyben a kérelmező neve, a kért benzin mennyisége stb. adatok sorolandók fel. Az igazolvány minta szövege a következő:

Primăria comunei

Plasa

Județul

Timbru
fiscal
8 lei

Certificat

Astăzi anul 192..... luna..... ziua..... noi.....
.....primarul comunei
Județul..... certificăm că domnul
..... de profesiune din această
comună are motor de benzină, motorină de.....
cai putere și care conduce.....
consumând zilnic Kg. benzină, motorină
pentru care am eliberat acest certificat, conform cere-
rei înregistrată la No..... spre ai servi la ce-
rerea de scutire de taxe, la benzină, motorină de-
naturată.

Primar.

Notar.

No.....

„AMBROSI”
szőlőoltványtelep
MEDIAȘ-MEDGYES
97
szállít elsősorban SZŐLLŐOLTVÁNYOKAT és
amerikai alanyvesszőket garancia mellett. —
Árjegyzék ingyen.

Vegyes közlemények

Rohay László

Az erdélyi szövetkezeti életnek mély gyásza van. Rohay László a romániai Hangya Szövetkezetek vezérigazgatója folyó hó 8-án 58 éves korában rövid szenvedés után hirtelen fellépett tüdőgyulladásban elhunyt. Az orvosi tudomány és a leggondosabb szeretetteljes ápolás sem tudta megmenteni a romániai magyar szövetkezeti élet első harcosát Rohay Lászlót a haláltól. Vele az erdélyi magyar szövetkezeti élet egyik alapítója és legerősebb oszlopa szállt sirba. Közel 30 esztendeje működött szakadatlanul a szövetkezeti élet terén. Ott volt a magyar szövetkezeti élet megindulásánál és itt volt a romániai magyar szövetkezeti élet alapkövetésénél. Nagy munkabírása, tudása és lelkiismeretessége emelték őt a vezérigazgatói állásra. A falvak, kisczarda népe hálával és szeretettel emlékezik munkásságára. Rohay László aki önként vállalta az erdélyi magyar földművelő néppel a sorsközösséget, halálával végtelen irt hagyott maga után. Emléke élni fog a közelebbi hozzátartozóin kívül a munkatársai, jóbarátai és a földművelő nép széles rétegének szívében.

Halálozás. Marosvásárhelyi Erszényes Lajos uradalmi intéző folyó hó 14.-én 63 éves korában keresztényi türelemmel viselt hosszas szenvedés után elhunyt. Erszényes Lajos évtizedek hosszú során át volt tagja az EGE-nek. Halálával egy régi típusú, szorgalmas, ügyes, gazdatiszt távozott az élők sorából. Emléke legyen áldott.

Pekry Sándor. Pekry Sándor Kisküküllő vármegyei földbirtokos váratlanul elhunyt. Közéletünknek értékes tagja volt, halálával a Kisküküllő vármegyei magyarság egyik leghivatottabb vezetőjét veszítette el.

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomása február hóra vonatkozóan az időjárást illetően a következő megfigyeléseket tette: A maximális légnyomás 730.6 mm. volt február 5.-én, a minimum pedig 706.5 február 13.-án. A legnagyobb meleget +7.8° C.-t, február 17.-én észlelték, a legalacsonyabb hő pedig -25.0° C. február 5. és 7.-én volt. A február havi középhőmérséklet - 6.27° C. volt. A legnagyobb csapadék február 2.-án 6.6 mm. volt. A csapadék egész havi mennyisége 22.2 mm. A csapadékos napok száma 14.

A gabona standarizálásáról szóló törvényt a képviselőház elfogadta. A szenátus a héten fogja a törvényjavaslatot tárgyalás alá venni. Amennyiben a szenátus elfogadja, gabonatermelésünk súlyos válságba sodródik. A gabonaneműk standarizálásáról szóló javaslat elvetése mellett foglaltak állást mindazok a mezőgazdasági kamarák, amelyek a politikai befolyástól függetlenül tudják magukat. A gazdatársadalmi egyesülések, így az EGE, és több vármegyei gazdasági egyesület is. A javaslat elfogadása ellen tiltakoztak a kereskedelmi kamarák, az exportörök, bizományosok, egyszerűen mindazok, akiknek valami közük van a gabonatermeléséhez és forgalmazásához. Mindezen tiltakozásokat a kormány és többsége semmibe vette. Az EGE álláspontját Willer József fejtette ki a kamarában. A szenátusban pedig dr. Gyárfás Elemér fogja javaslat gazdaellenes szellemére reámutatni. A javaslat elfogadásával a Regát kezébe megy át a gabonakereskedelem, ahol kétszáz millió alaptőkével, Banca de Agricultură și Export címen egy új pénzügyintézet alakult.

PIAC.

A kolozsvári országos vásáron nagy felhajtás mellett aránylag kevés üzletkötés történt nyomott árakon. A lovaknál 10000 lei érteken felüli ló alig cserélt gazdát.

A gabonaneműk ára az állatárakkal ellentétben emelkedett. A buza ára 900—930 lei, a vetőmag buza 1000—1200 lei, a kukorica ára 630—650 leire emelkedett. Az EGE. kiállításán a belföldi nemesítésű és utántermelt kukorica vetőmagvak ára 100 kg.-ként nagyban 1000, kicsinyben 1100—1200 lei körül mozogtak. A külföldi nemesítésű magvak ára a külföldi feladó állomáson 1200—1300 lei 100 kg.-ként. A fuvar és vám 100 kg.-ként kb. 4—6 lei. Az árpa és zab vetőmag iránt élénk kereslet mutatkozik.

A burgonya ab erdélyi feladó állomás 250—300 lei 100 kg.-ként, a belföldi nemesített burgonya vetőmag 450—500 lei 100 kg.-ként. A külföldi nemesítésű vetőmagvak ára 600—800 lei 100 kg.-ként ab feladó állomás. A vasuti fuvardíj és vám 100 kg.-ként kb. 400—600 lei.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíthatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lei.

Olcsó gyümölcsfák. Nagyenyedi „Transilvania” faiskola lerakata Cluj, Cal. Decebal (volt Rudolf-ut) Nr. 22. Magas, közép és alacsony törzsbűn, Legjobb nyári, őszi és téli alma, körte, barack, szilva, cseresznye fajok 50 leitől 75 leiig. Kaphatók bor, csemege és lugas szőlő olványok 5'50—10 leiig. Berényi Lajos kertész. 137

Gredistei uradalom, jud. Vlasca baltacim magot keres megvételre. Keres kannász számadót és vin-cellért. 142

Eladó 25 kat. hold birtok Beszterbenaszód vármegyében. Ugyanott egy uj 710 mm. uj cséplőgarnitúra, egy 8 lóerős benzín motorral. 145

Már sok főnyereményt fizetett ki

az aluljegyzett bankház az ő romániai ügyfeleinek. Mindenkinek ajánljuk, hogy ezen csehszlovák bankháznál sürgősen rendeljen osztálysorsjegyet.

A legközelebbi huzás f. évi április hó 4-én lesz.
Az V. osztályu huzás április hó 24-től május 23-ig.

A III-ik osztály vásárolható:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
240 ck 1200 L	120 ck 600 L	60 ck 300 L	30 ck 150 L

Szorgalmas megbizottakat

magas jutalékkal felveszünk. (Letét vagy bankbiztosíték szükséges.)

UNGAR S. BANKHÁZ

Bratislava (Pozsony), Venturgasse 20. Csehszlovákia

144

20—40 százalékos
többtermelést ad az

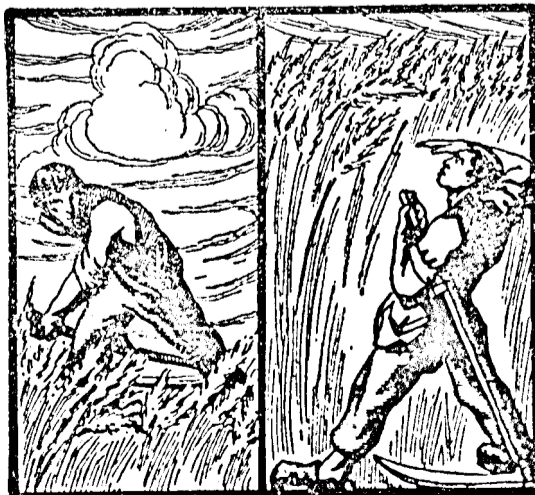
AZOFORM

baktériumos
trágyázószer.

BUDAPEST, PÁRIS, PRÁGA.

BÉCS, UJVIDÉK, LEMBERG.

KITÖNTETVE: Több bel- és külföldi kiállításán, így többek között az „Erdélyi Gazdasági Egylet” kolozsvári kiállításán 1928-ban aranyéremmel, a „Falu Szövetsége” — Széchenyi Emlékkiállításán 1925-ben ezüstéremmel s. b. A magyar Országos Többtermelési Liga 122 kísérletet végzett jó eredménnyel. Az „Erdélyi Gazda” 1927. évi 45. számában közölt jelentés szerint az „Azoform” holdanként búzánál 200 kg., zabnál 150 kg., rozsánál 80 kg., burgonyánál 2000 kg. többtermelést hozott.

zott. — Hügel József, Lourin (Bánát) tengerinél 770 kg. többtermést ért el 1 holdon az „Azoform”-mal. Schöller és Társa, Cakovitz, cukorgyár, az „Azoform”-mal 1 hektáron 28 q többtermést ért el cukorrépánál. Ezenkívül még számtalan elismerőlevél egész Európából.

Használata egyszerű. — Ára növényfajok szerint 230—350 lei 1 hektárra (1 és 2/3 holdra).

Prospektussal ingyen szolgál a romániai vezérképviselő és lerakat:

143

Fekete István Craiova, Strada Ghica Voda No. 19.

Községi és Járásai képviselőket (tanítókat, jegyzőket s. b.) valamint szakmabeli utazókat magas jutalékkal keresünk.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Ajánlunk prima minőségű arankamentes és államilag olomzárólt Lóheremagot 100 kg. ab. cluji állomás L 6300 Lucernamagot „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ L 8500 Szarvaskerepet (Lotus corniculatus) L 4500 Nagyobb rendelésnél árengedményt nyújtunk. Ugyszintén elvállalunk megállapított díjért arankamentesítés végett lóhere és lucernamagot, melyet a Mágnes gépeinken teljesen arankamentessé, lesszük és államilag olomzáróltatjuk. Kérjük hozzánk bizalommal fordulni **Banca Centrala Gabonasztyála** 140 Cluj, Str. Renina Maria No. 8.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TŐKÉI: 85 MILLIÓ LEJ.

Affiliált intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregenyvidéki Takarékpénztár és hitel rt. Szászregenyben és Népbank rt. Bánffyújnyadon. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Betéteket elfogad. Áruaktár a vasút mellett. 3805

Ingyen

küldöm **szőlőoltvány** árjegyzékemet mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat.

Cím: **J. SZÜCS** szőlőtelep 23. DIOSIG, Jud. Bihar. 95

Viszonteladók magas jutalék mellett kerestetik.

Cséplőgarnitúrák.

A legújabb gyártmány, hosszú rázó-szerkezettel, duplasoros golyóscsapágyakkal, acélrárával, benzin-petroleum-motornal, gőzgéppel párosítva

Malmigépek Ganz-hengerszék, szik-szíták, kombinált koptató-és tisztítógépek, darutisztítók stb. —

malomátalakítások, Dieselmotorok kompressoros és kompressor nélküli kivitelben.

Cormick-International

petroleum-tractor 3 vasú ekével.

Hosszu lejáratu fizetési feltételek. Gyári árak.

Román Gazdasági Gépkereskedelmi Rt.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T. Budapest románial képviselete.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 45.

Telefon: 151. Távirat: Locomobil. 3997

88

Szőlőoltványokat,

elismert elsőrendű minőségben szállítanak

AMBROSI, FISCHER ÉS TÁRSAI

Falskolák és szőlőoltványtelepek részv. társ. Alud-Nagyenyed. Répes árjegyzék díjtalan.

MAGVAK

EREDETI ERFURTI IMPORT

Garantált fajtisza és csiraképes **zöldség- és virágmagvak.**

Arankamentes, államilag leplombált **lucerna és vörös lóheremagvak.**

Fü- és lóheremagvak állandó rétek és legelők bevetéséhez.

Fümagkeverékek park- és kert-pázsíthoz.

Eredeti észak-németországi és legjobb belföldi **takarmányrépa-magvak.**

Műtrágya, mésznitrogén, 40 százalékos káliútrágyasó, szuperfoszfát.

Kertművelési és méhészeti szerszámok, állat-ápolási cikkek.

Az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Árucsarnoka Sibiu-Nagyszében

Sürgőnycim: VERKAUFSHALLE, SIBIU — Telefonszám: 200. 134 Ingyen árjegyzék!

**Szőlő-
termelők!**

Felhívom az összes szőlőbirtokosok és az összes szőlőtermelők nagybecsű figyelmét, hogy akik legjobb „Érmelléki” nemesített bor- és csemegegyökéres szőlőoltványokat akarnak feltetni, azoknak ingyen és bérmentve küldöm meg nagyterjedelmű képes árjegyzékemet, mert telepeimen csakis a legjobb, legkiválóbb és legbővebb termő világhírű „Érmelléki” nemesített bor és csemege fajokat a legjutányosabb árban bocsátom vevő feleim rendelkezésére. Egyben viszonteladók keresek magas jutalék mellett.

Cím: 123

Kágyi Szabó István

első nagyváradai szőlőoltványtelep tulajdonos

Oradea-N.-Várad Parcul Carmen Sylva 12.

MÉSZNITROGÉN

(19—20% nitrogén és 50—60% égetett mész)

a legtokéletesebb és legolcsóbb

NITROGÉN-MŰTRÁGYA.

Magas terméshozam, a talaj minőségének feljavítása csak

Mésznitrogénnel
érhető el

Sikerés gyomirtó!

40—80%-os
TERMÉSTÖBBLET!

Hatásos ellensége az
elősdieknek!

Kivánságra, megküldjük díjmentesen ismeretűinket!

40—42%-os kálisó!
16—18%-os
superphosphat.

Kedvező fizetési és szállítási feltételek!

„NITROGEN” Műtrágya és Vegyiipar
részv.-társ. Dicsőszentmárton.
Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!

117